

Nå er det vanlige folks tur – Nytt flertall, ny regjering!

En Arbeiderpartiledet regjering skal:

- Styrke vår felles velferd.
- Sikre trygghet for arbeid og i arbeid.
- Skape en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber.

Det er ett år siden Norge stengte ned og et halvt år til stortingsvalget.

Krisa har rammet urettferdig. Sårbare barn som er tryggest på skolen, har hatt hjemmeundervisning. De kvinnedominerte yrkene har stått i front mot pandemien og vært mest utsatt for smitte. Samtidig som store summer i krisestøtte går til aksjonærenes utbytte, er det fortsatt flere små bedrifter som venter på sin rettmessige kompensasjon. Eldre og aleneboende opplever langvarig isolasjon. Mange unge sliter med psykisk helse.

Dugnaden har ikke krevd det samme av oss alle. De som nå er hardest rammet økonomisk er de som hadde minst fra før. 200 000 permitterte og arbeidsledige går en usikker fremtid i møte. Det er et politisk ansvar å rette opp i de skjevheter som krisa har synliggjort.

New public management må erstattes av en tillitsreform i det offentlige, arbeidsmiljøloven må forsterkes, arbeidslivskriminalitet skal bekjempes og handlingsrommet i EØS-avtalen må brukes når det er fare for norske arbeidsplasser, velferd og faglige rettigheter. Trepartssamarbeidet må revitaliseres og vi vil satse på det organiserte arbeidslivet. Vi skal sikre at hele og faste stillinger blir normen i arbeidslivet.

Overgangen til et bærekraftig utslippsfritt samfunn vil være krevende. Overgangen må være realistisk og rettferdig. Behovet for et grønt skifte skal møtes med politikk som bygger på en reindustrialisering basert på våre egne bærekraftige ressurser. Vi trenger dette for å bygge ut velferdsstaten og vi trenger det for å rette opp skjevheter og urimeligheter som har utviklet seg under høyrepolitikken som har vært ført de siste åtte årene.

Vi vil i omstillingsarbeidet legge stor vekt på kunnskap gjennom utdanning og forskning, sikre medvirkning på alle nivåer, dyrking av seriøsitet og ved å styrke nyskaping og innovasjon.

Skal Norge i fremtiden fortsette å være et godt sted å bo, må vanlige folks livsbetingelser settes i sentrum. Fremover vil det kreve av oss nye løsninger og en ny kraft som kan bringe oss videre og gjenopprette stabilitet og trygghet for vanlige folk. Arbeiderpartiet utgjør denne kraften.

Ved stortingsvalget skal vi sikre en ny retning for landet og en ny Arbeiderpartiledet regjering som tar vanlige folks hverdag på alvor.

Mindre forskjeller mellom folk

Forskjellene mellom folk øker og de med lav inntekt får stadig en mindre del av kaken, samtidig som de rikeste i samfunnet eier stadig mer. Arbeiderpartiet vil gi vanlige folk i Norge bedre økonomi gjennom en mer omfordelende og rettferdig skattepolitikk. En rettferdig skattepolitikk bidrar til å skape flere arbeidsplasser, mindre forskjeller og sikrer en bærekraftig velferdsstat.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sørge for en mer rettferdig formuesskatt hvor de rikeste skal betale mer.
- Vurdere økning i frikortbeløpet.
- Innføre en progressiv arvebeskatning med høyt bunnfradrag.
- At staten ikke skal kompensere de kommuner som velger å nedjustere satsen i formuesskatten
- At Norge skal arbeide for en felles selskapsskatt i Europa på et vesentlig høyere nivå
- Gjeninnføre muligheten for kommunal eiendomsskatt på verker og bruk.
- At digitale tjenester skal skattlegges i landet tjenesten leveres, og ikke i opphavslandet til selskapet som leverer tjenesten.
- Øke pendlerfradraget.

- At det skal føres en mer aktiv likestillingspolitikk.

- At likestillingsloven skal gjennomgås og revideres for å styrke likestillingen.

NAV som sikkerhetsnett

Mange har i løpet av 2020 hatt et møte med NAV som sykemeldt, permittert, arbeidsledig eller av andre grunner. Krisa har satt NAV under et enormt press og viser hvor viktig NAV er som sikkerhetsnett. Arbeiderpartiet vil stille krav og bevilge ressurser som er i tråd med det viktige samfunnsoppdraget NAV faktisk har.

Akershus Arbeiderparti vil:

- at det utarbeides en helhetlig plan for hvordan NAV skal styrke sitt samfunnsoppdrag.
- at søknadsprosesser i NAV strømlinjeformes for de vanligste stønadene, slik at folk fortere og enklere får stønad de har krav på.
- forenkle regelverket for stønadsbevilgning og språket brukt av NAV slik at det blir enklere for brukere å forstå prosessen de er inne i.
- Utrede ordning for økonomisk sikkerhet i arbeidssøkerperioden etter fullført utdanning.

Arbeid og utdanning til alle

Arbeid

Koronaåret 2020 har vært vanskelig for mange og satt oss alle på prøve. Arbeidstakere i alle bransjer har spilt en viktig rolle gjennom ekstraordinær innsats, til tross for økt risiko og usikkerhet for mange.

Pandemiens konsekvenser er ikke likt fordelt. De som er hardest rammet økonomisk er de som hadde minst fra før. I Akershus er kommunene rundt hovedflyplassen spesielt hardt rammet, med mange permitterte eller som har mistet jobben. Arbeiderpartiet har under hele koronakrisen vært opptatt av å sikre arbeid og tryggheten til vanlige folk. Velferdsstaten skal oppleves som forutsigbar og være et reelt sikkerhetsnett.

Vi trenger en ny regjering. Nå er det vanlige arbeidsfolk sin tur.

Akershus Arbeiderparti er bekymret for en økende grad av useriøst arbeidsliv, som oppdragskontrakter der arbeidstagerne ikke er sikret grunnleggende rettigheter, til tross for at alle som jobber i Norge, etter loven har krav på arbeidskontrakter.

Både kommuner og fylkeskommuner har igjennom offentlige anskaffelser tatt ansvar og innført seriøsitetskrav for å demme opp for ukulturen som brer om seg. For å kvalitetssikre bruken av felleskapets midler, trenger vi en helt ny lov om seriøsitet i offentlige anskaffelser. Utgangspunktet for loven må være bestemmelsene i Vikenmodellen, Osломodellen og tilsvarende modeller.

Flere store og veletablerte virksomheter driver med produktutvikling og innovasjon med utgangspunkt i bærekraft. For arbeidstakere i bransjer som er i endring, må omstillingene oppleves som rettferdige. Begrepet *rettferdig omstilling* betyr; Respekt for arbeidstakerrettigheter, rett til etter- og videreutdanning, gode velferdsordninger, involvering og medvirkning, og finansiering og investeringer i klimavennlige løsninger.

Akershus Arbeiderpartiet ser en foruroligende utvikling hvor mange presses ut av det ordinære arbeidslivet når de opplever redusert arbeidskapasitet i kortere og lengre perioder. Vi ønsker et arbeidsliv med rom og fleksibilitet som legger til rette for at flere kan yte etter evne og bidra til fellesskapet gjennom arbeid tilpasset livssituasjonen til den enkelte.

Faste heltidsstillinger skal være normalen i norsk arbeidsliv.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Sikre trygghet for arbeid og trygghet i arbeid
- Gjeninnføre feriepengetillegg på dagpenger
- Doble fagforeningsfradraget, og deretter justere det i takt med den årlige lønnsutviklingen
- Bekjempe arbeidslivskriminalitet, korrupsjon og svart økonomi, blant annet ved å styrke Økokrim, Skatteetaten og Arbeidstilsynet.
- Avskaffe oppdragskontrakter og andre urimelige kontraktsforhold.
- Jobbe fram en seriøsitetslov som regulerer offentlige anskaffelser.
- ha et seriøst og anstendig arbeidsliv der det kontinuerlig arbeides med å forebygge arbeidslivskriminalitet
- at stillinger i privat og offentlig sektor som hovedregel skal være faste heltidsstillinger.

- Ha en rettferdig omstilling til klimavennlig arbeidsliv
- Ha et arbeidsliv med plass til alle, både i overgangsfaser og i livsperspektiv.
- Utøve en mer aktiv arbeidsmarkedspolitikk og styrke NAV og rollen de har for å få folk i ordinært arbeid
- Bruke kjønnskvolterering hyppig i arbeidslivet og sørge for en balanse i ulike yrker og stillinger.
- Øke andelen heltidsansatte i helse- og omsorgssektoren

Skole

En god skolegang preger hele livet. Fellesskolen er en suksess og kunnskap og utdanning er en av de virkelig store hjørnesteinene i samfunnet. Skole og utdanning er også viktig for flere deler av samfunnet. Arbeiderpartiet vil ha en skole som favner alle, der barn tas på alvor og får muligheten til å lykkes.

Lærere som opplever at ledelse og skoleeier har tillit til at jobben gjøres på beste mulige vis, er en lærer som er trygg på sin rolle som pedagog og leder i klasserommet. Derfor er en av de viktigste tiltakene for en bedre norsk skole å ha tillit til lærerne. I norske skole skal elevene og deres læring stå i sentrum, derfor er det viktig at vi legger til rette for trivsel og tydelighet.

Akershus Arbeiderparti mener at kropp, grensesetting og samtykke skal være obligatoriske temaer i utdanningsløpet. Hensikten er å gjøre barn og ungdom bevisste og trygge på kropp, rettigheter og seksualitet, samt at det vil øke forståelsen av begrepene likestilling, likeverd og gjensidig respekt.

Akershus Arbeiderparti ønsker å styrke fellesskolen. Gjennom å gjenreise tillit til læreren og ansette flere kvalifiserte lærere i skolen skal vi styrke laget rundt elevene. Alle barn skal møte kvalifiserte og kompetente voksenpersoner, vi ønsker en grunnskole med god lærertetthet der hvert barn blir sett og får en tilpasset oppfølging. Elevene skal ha tilgang til moderne og digitale arbeidsverktøy og hensiktsmessige læringsmetoder, som er tilpasset hvert enkelt barn.

Hverdagen for mange i dag består av for liten tid til fritid, familie og sosiale relasjoner. Høyt press på skolearbeid utenfor skoletid har allerede skapt store, varige forskjeller mellom barn som får hjelp til lekser hjemme og dem som ikke får det. De fleste elevene på småtrinnet benytter seg av skolefritidsordningen (SFO) etter endt skoledag, men det er fortsatt for mange barn som står utenfor. Det er en utfordring at både kvaliteten og prisnivået på SFO varierer rundt om i landet.

Det er fellesskolens ansvar å sikre gode læringsopplevelser i oppveksten. Akershus Arbeiderparti vil innføre en helhetlig skoledag med undervisning, ett sunt enkelt skolemåltid, daglig fysisk aktivitet med læring og nærhet til naturen, gratis SFO og leksefri gjennom leksehjelp og støtte til å fullføre lekser på skolen. Slik jobber vi for et klarere skille mellom skole og fritid, for å sikre barn en meningsfull oppvekst med god tid til lek og moro!

Akershus Arbeiderparti vil:

- innføre en helhetlig skoledag med gratis SFO og leksefri som gir elever og lærere mer tid til både fag, lek, aktiviteter og kultur.
- Gi alle barn et sunt og enkelt skolemåltid hver dag.
- Sikre at skolene tilføres midler for å kunne gjennomføre fysisk aktivitet og leksehjelp.

- Sørge for en oppdatert læreplan som står seg over tid og sikrer at alle barn har anledning til å tilegne seg grunnleggende ferdigheter.
- Sørge for at alle elever har god tilgang på digitale hjelpemidler.
- Gjennomføre en tillitsreform i skolen.
- Jobbe for at alle skoler har tilsatt miljøarbeidere
- Sikre elever og lærere gode arbeidsforhold, oversiktlige og forutsigbare skoledager med tilstrekkelige pauser
- Sikre at alle elever kan føle seg trygge i skolehverdagen, herunder gode psykososiale miljøer
- Sikre at grensesetting, kjønn, kropp og seksualitet blir naturlige temaer i alle deler av utdanningsløpet.
- Få til en ordning der elever i ungdomsskolen må hospitere innenfor helse- og oppvekstfagene i løpet av 9. klasse. Det sikrer at eleven får mer kunnskap om og kjennskap til oppgavene som kan forventes.
- Få flere menn inn i barnehage og grunnskole som gode rollemodeller. I dag er dette tradisjonelt arbeidsplasser med stor overvekt av kvinner.
- Innføre kjønnspoeng på studiene i høyere utdanning der det er mer enn 70 prosent representasjon av et kjønn.
- Sørge for praksisdager for alle ungdomsskoleelever på utdanningsprogram der det er høy representasjon av det motsatte kjønn

Samfunn

Barn og unge trenger meningsfylte og varierte fritidsaktiviteter som bygger relasjoner og bidrar til et godt oppvekstmiljø. I tillegg må rammen rundt elevens skolehverdag være trygg. På hjemmebane, i fritiden og i skolegården må eleven ha rammer som sikrer dette. Psykisk helsetilbud må styrkes. Dagens fødselstall er lave og betydelig lavere enn for noen tiår siden. Det er et politisk ønske å øke disse som igjen forutsetter at samfunnsmessige hindringer fjernes. Akershus Arbeiderparti mener at språkopplæring, godkjenning av utdanning og arbeidserfaring er viktige steg for å anerkjenne ferdighetene til mennesker som skal integreres i vårt samfunn.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Ha flere og bedre lavterskeltilbud for psykisk helsehjelp både for elever og studenter.
- At psykisk helse jevnlig skal være et tema i skolen.
- Bevilge mer penger til å styrke tilbudet fra skolehelsetjenesten, BUP og DPS.
- Arbeide for flere fritidsklubber
- Sikre god dekning av helsesykepleiere i skolen og på helsestasjon for ungdom
- styrke studiefinansieringen
- utvikle mer fleksible utdanningsopplegg
- ha løpende opptak i barnehagene
- sikre barnehagetilbud til de som jobber skift/turnus
- Styrke fagopplæringen og sikre at fagbrev og sertifiseringer verdsettes.
- At tilbudet hos utdanningsinstitusjonene må gjenspeile og tilpasset seg de nye jobbene
- Endre kravene for tilbudet i mottak til å inneholde norskopplæring, idrett, kultur og annen frivillighet, samt legge til rette for kostnadsfrie fritidsaktiviteter for alle barn i mottak
- At alle barn i mottak skal ha rett på gratis barnehageplass.
- Øke borteboer- og reisestipend, samt senke grensen for inntektsavhengig stipend for å bedre kårerne for unge som må flytte hjemmefra for å gå på videregående skole

Lærerutdanningene

For å motvirke lærermangelen i Norge må lærerutdanningsinstitusjonene endres. Utdanningen må forberede læreren på den hverdagen man møter i skolen og vi må ta vare på de lærerne vi har i skolene i dag.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Fjerne karakterkravet i matematikk for å komme inn på lærerutdanninger
- Sørgje for at lærerutdanningen ligner på den hverdagen som er i skolen.
- Beholde kompetansekravene for nye lærere, men fjerne «avskiltingen» av lærere utdannet før 2014.

En ny samferdsels- og klimapolitikk

Klimaproblemet er en av vår tids største utfordringer. Hvis vi ikke lykkes med kraftig å redusere de globale utslippene de neste tiårene, vil verden oppleve dramatiske og uoversiktlige endringer. Samtidig er dette endringer som gir en unik mulighet for å bygge morgendagens næringsliv. Skal vi nå målene i Paris-avtalen, samtidig som vi utvikler Norge som klimanøytralt samfunn innen 2030, må vi evne å kutte drastisk i utslipp av klimagasser.

Norge er en energinasjon med store ubrukte fornybare energiressurser både på land og til havs. Disse må utnyttes i et internasjonalt teknologi-, miljø- og klimaperspektiv. Teknologikompetansen som er utviklet gjennom olje- og gassvirksomheten må videreutvikles slik at utslipp fra norsk sokkel reduseres.

Denne våren skal Stortinget behandle Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2022-2033. Her må det satses på samferdselsløsninger som skaper større bo- og arbeidsmarkedsregioner og som samtidig kutter klimagassutslipp fra transportsektoren. Det skal være mulig å bo i hele landet, og derfor må det være gode og effektive samferdselsløsninger både i by og bygd.

En stor del av befolkningen i Viken pendler til og fra arbeidsplassen, gjerne inn og ut av fylket. Med så stor forflytning av mennesker er det viktig at folk kan reise på en miljøvennlig måte. Tog, buss, båt og bane er viktig i vårt område.

Akershus Arbeiderparti mener at det trengs et løft for å styrke jernbanetilbudet i regionen, og på strekningene Oslo-Stockholm og Oslo-Göteborg-København. I dag jobbes det med konkrete planer for å kutte reisetida Oslo-Stockholm til under tre timer, noe Akershus Arbeiderparti støtter. Planer for nedkorting av reisetid må også utarbeides for strekningen Oslo-Göteborg.

Mens dagens høreregjering er opptatt av å splitte opp og privatisere jernbanen, ønsker Akershus Arbeiderparti en storsatsning på jernbanen - både i nærtrafikken i Oslo og Viken, på InterCity-strekningene, på Gjøvikbanen, på Kongsvingerbanen og mellom de tre skandinaviske hovedstedene.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At en ny rødgrønn regjering skal føre en langt mer offensiv klima- og miljøpolitikk.
- At Norge skal satse videre på karbonfangst og -lagring (CCS).
- Ha en fortsatt satsing på petroleumsnæringen i Norge med økt fokus på bærekraftig produksjon, og der en fastholder kompromisset som Arbeiderpartiet fikk gjennomslag for i Stortinget i 2020 med en nordlig grense for petroleumsvirksomhet («iskanten»).
- Innføre flere skattefordeler for fornybare energiformer, herunder opprusting av eksisterende vannkraftverk.
- Stoppe høreregjeringens såkalte jernbanereform med oppsplitting, ansvarspulverisering og privatisering.
- Satse mer på jernbane som en framtidsrettet og klimavennlig transportform.
- At Fornebubanen og Romeriksbanen skal bygges, og at staten skal bidra med finansiering.
- Støtte opp om forslag for bedre og raskere togforbindelser Oslo-Stockholm og Oslo-Göteborg-København.

- At samferdselspolitikken skal bidra til å styrke og forbedre lokalsamfunn og tettsteder.
- At skoleveger skal prioriteres ved utbygging av gang- og sykkelveger.
- At det skal legges til rette for flere innfartsparkeringsplasser ved kollektivknutepunkt der dette bidrar til at flere reiser kollektivt.
- Ta initiativ til en revidering av regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, og der det må tas hensyn til både by og bygd og at det er ulike utfordringer i ulike kommuner.
- At viktige vegprosjekter som E16, E18, E134, riksveg 4 og riksveg 22 (ny Glommakryssing) må inn i Nasjonal transportplan (NTP).

En offensiv boligpolitikk

Retten til et sted å bo er en grunnleggende menneskerettighet. For sosialdemokratiet er tryggheten til bolig en fundamental rettighet. Den kan ikke overlates til markedet å styre alene, det er fellesskapets oppgave å sikre at alle har like muligheter til å komme seg inn på boligmarkedet og rett på et anstendig sted å bo.

Gjennom livet er det få ting mennesker investerer like mye i som i hjemmet sitt. De fleste i Norge eier sin egen bolig, men andelen som ikke eier sitt eget hjem øker. Mangelen på statlig styring bidrar til økende forskjeller og en boligpolitikk som subsidierer de som investerer i boligmarked. Det er ikke en utvikling som Arbeiderpartiet kan akseptere.

Det er ikke tilfeldig hvem som står utenfor dagens boligmarked: De med lavest inntekt er de som eier minst. Derfor er det også fellesskapets oppgave å sørge for et leiemarked med overkommelige leiepriser. Det trengs en opprydning på dagens utleiemarked og mer seriøse utleieaktører.

Boligprisøkningen de siste 30 årene har ført til større og økende sosiale skillelinjer mellom de som er innenfor boligmarkedet og de som står utenfor. Norge trenger en tydelig, sosialdemokratisk boligpolitikk som gjør det enklere å komme seg inn på boligmarkedet, som sørger for bygging av flere boliger og å sørge for et fungerende leiemarked for de som ikke eier egen bolig.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for at det bygges flere boliger for å dempe prisutviklingen i markedet, blant annet ved å gjennomgå plan- og bygningsloven for å se på hvordan reguleringsprosessene kan skje i et høyere tempo enn i dag og åpne for regulering av sosial boligbygging i det enkelte prosjekt
- Ha som mål at alle byggeplasser skal være fossilfrie innen 2025
- Kommunene må kunne stille krav om fossilfrie anleggsplasser i reguleringsplaner for byggeprosjekter. Dette må tydeliggjøres i plan- og bygningsloven
- Revidere husleieloven med mål om å styrke leietakere sine rettigheter og at det skal bli enklere å føre tilsyn og kontroll hos utleiere
- Fjerne rentefradraget og øke ligningsverdien til 100 prosent for sekundærboliger
- Øke bevilgningene til Husbanken i statsbudsjettet og styrke dem som en boligsosial aktør, blant annet gjennom økt bruk av startlån
- Igangsette et systematisk analysearbeid av hvordan det norske leiemarkedet oppfyller FN-konvensjonens minstekrav til boligstandard
- Utvikle en nasjonal plan for boligsosiale virkemidler.
- Trappe opp bygging av nye studentboliger og gi støtte til oppgradering av eldre studentboliger til dagens standard
- Styrke startlånsordningen.
- Øke tilskudd til kommunalt boligsosialt arbeid
- Styrke kommunenes bruk av «fra leie til eie» eller andre lignende initiativer som utgangspunkt i lokal boligsosial planlegging.
- Utrede en statlig rentekompensasjonsordning for kommunale tomtekjøp som skal legge til rette for boligbygging, gjerne med nye eieformer.

Helse for alle

Psykisk helse.

Flere i samfunnet sliter med ensomhet og psykiske plager. Barn og unge er i en sårbar fase i livet og det er helt nødvendig at det innføres ekstra tiltak for å sikre god psykisk helse så tidlig i skoleløpet som mulig, og at tiltakene følger eleven gjennom hele skoleløpet. Selv med forebygging vil mange vil oppleve en form for psykisk lidelse i løpet av livet. Derfor er det høyst nødvendig at hjelpen er lett tilgjengelig, at terskelen for å søke hjelp er lavest mulig og at hjelpen som tilbys er best mulig.

For å oppnå dette trengs spissede tiltak fra skolen og kommunen. Psykisk helsetilbud skjerpes og styrkes, og stigmaet rundt psykisk helse må bekjempes.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At barn og unges psykiske helse jevnlig skal kartlegges under og i etterkant av pandemien.
- At det skal lages en beredskapsplan for å møte økningen i psykiske helseplager.
- Bevilge ytterligere midler til forskning på hvilke tiltak som er effektive for å forebygge psykiske lidelser og fremme god psykisk helse hos barn og unge.
- Øke bevilgningen til ordningen "Raskere psykisk helsehjelp" og utvide lavterskel psykisk helsetilbud
- At antall langtidsplasser i psykiatrien skal økes i Norge
- At det skal jobbes med å korte ned ventelister i psykiatrien

Arbeidsforhold og samhandling

Gode arbeidsvilkår er kritisk for å sikre et bra arbeidsmiljø, samtidig ser vi at presset på helsetjenestene øker. For kvalitet i helsetjenestene er det viktig at de ansatte trives, føler trygghet og har mulighet til å påvirke sin egen arbeidshverdag. Flere kommuner opplever det vanskelig eller svært vanskelig å rekruttere sykepleiere, samtidig er arbeidsoppgavene mer komplekse og det et økende behov for kompetanse. Akershus Arbeiderparti mener det derfor er viktig at kommunene gis de forutsetninger som må til for å sikre god bemanning innen helsesektoren, samtidig må det ligge et handlingsrom for å kunne innføre velferdsteknologi.

Ansatte i helsesektoren skal ha faglig utvikling som skaper kvalitet, kontinuitet og mestring. Vi vil derfor gjennomføre tillitsreform i helsesektoren, og involvere de tillitsvalgte i forpliktende samarbeid for å utvikle denne.

Det er fortsatt stort behov for å utvikle bedre samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten slik at pasientene skal ivaretas på en best mulig måte.

Et godt og gjensidig avtaleverk bør fortsatt være et viktig fundament for samhandlingen, men dagens avtaler, samt annet relevant regelverk, må gjennomgå med det formål å gi kommunene mer reell innflytelse på sykehusenes prioriteringer.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Gjennomføre tillitsreform for helsesektoren, og involvere de tillitsvalgte i forpliktende samarbeid for å utvikle denne
- Styrke trepartssamarbeidet og rettighetene ansatte i helsesektoren har til å bli involvert i alle viktige prosesser på sine arbeidsplasser

- Still krav til arbeidsgiver om tilbud om språkkurs blant helsefagarbeidere med norske som andrespråk.
- Tilrettelegge for spesialisering og faglig utvikling for helsemedarbeider innen eldreomsorgen
- Sørge for at helsepersonell som arbeider i mottak får kurs om håndtering av sterkt berusede og aggressive pasienter, for å motvirke vold mot ansatte.
- Redusere bruken av markedsmekanismer og privat sektor i alle deler av helsetjenestene
- I kommunenøkkelen må det legges inn insentiver for å høyne heltidsandel i helse- og omsorgssektoren
- At det stilles krav til kommunene om å legge til rette for at ansatte uten fagbrev gis mulighet til å ta fagbrev og annen videreutdanning
- Gi sykepleiere og helsefagarbeidere mulighet til etterutdanning og spesialisering for å kunne møte pasientbehovene
- Etablere en statlig finansiert opptrappingsplan for å sikre tilstrekkelig dekning av spesielt sykepleiere og helsefagarbeidere i kommunene
- Ta initiativ til et digitalt løft i kommunehelsetjenesten. Det innebærer økt bruk av velferdsteknologi og bedre systemer for dokumentasjon og samhandling.

Rus

Akershus Arbeiderpartiet mener at mennesker med rusrelaterte problemer først og fremst skal møtes med helsehjelp, og ikke straff. Videre ser vi helt klart at det er behov for en reform innen rusfeltet. Tilgjengelighet av rusmidler påvirker forbruk, som igjen påvirker folkehelsen, men når rusavhengighet oppstår må det først og fremst møtes med behandling. Den viktigste strategien for å håndtere samfunnets utfordringer med bruk av rusmidler må være det forebyggende arbeidet. Her vil tilbudet til barn og unge også spille en viktig rolle, og at vi etablerer og tar i bruk de verktøy som gjør at vi kan fange opp og følge opp unge brukere av rus. Når det gjelder avdekking og oppfølging, gjennom blant annet ruskontrakter, har politiet i dag en viktig rolle. Det er avgjørende at en rusreform ikke svekker denne muligheten for å avdekke og å gi oppfølging.

Akershus Arbeiderparti mener vi trenger en helhetlig og styrket innsats mot illegale rusmidler. Norge har i dag lavere bruk av narkotika enn gjennomsnittet i Europa. Det er det viktig å verne om.

Akershus Arbeiderparti mener at regjeringens forslag til rusreform ikke kan vedtas slik den er foreslått. Å tilby hjelp, uten å bevilge penger til å trappe opp behandlingstilbudet, eller de kommunale hjelpetiltakene, er ingen helsereform. Dagens forslag til rusreform omfatter verken forebygging eller oppfølging på en tilstrekkelig måte. Akershus Arbeiderparti vil ta initiativ til en mer ambisiøs og treffsikker rusreform, der det satses mer på forebygging, og på en bedre ordning for forpliktende oppfølging av ungdom. Da må det også sikres mer midler til aktører for behandling av rusavhengighet. I tillegg må kjeden fra avrusing til behandling og rehabilitering gjøres mer sammenhengende.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At hovedregelen for behandling innen rusfeltet skal være hjelp og oppfølging fremfor straff
- Arbeide for en bedre ordning for forpliktende oppfølging av ungdom
- At politiets rolle innen avdekking og oppfølging ikke svekkes
- Ta initiativ til en mer ambisiøs og treffsikker rusreform der forebygging og behandling blir ivaretatt

- Øke satsingen på tiltak for å øke inkludering og sosial deltagelse for ungdom med rusproblemer.
- Sikre at LAR (legemiddelassistert rehabilitering) blir tilgjengelig for flere, og det legges mer vekt på rehabiliterende tiltak som gjør at flere kan skaffe seg bolig og komme seg ut i arbeid
- At bevilgningene til kommunenes forebyggende arbeid økes. Kompetansen i kommunene må også styrkes, slik at vi sikrer at den forebyggende innsatsen er effektiv og kunnskapsbasert.

Abort

Abortloven gir kvinnen rett til selvbestemt abort inntil uke 12. De siste årene er det gjort innstramminger i abortloven, og kvinners rett til selvbestemmelse er svekket.

Arbeiderpartiet vil oppheve disse endringene. Vi vil styrke kvinners rett til selvbestemmelse og rett til forsvarlig oppfølging og informasjon når kvinnen gjennomgår en abort. Dagens nemndsystem for kvinner som ønsker abort etter uke 12, oppleves som belastende for mange. Arbeiderpartiet vil gi kvinner som ønsker abort, mulighet til veiledning i regi av det offentlige.

Akershus Arbeiderparti vil utvikle nemndsystemet i abortloven og gi kvinner selv retten til å avbryte svangerskapet inntil lovens ramme på 18 uker og sørge for et offentlig tilbud om samtale for kvinner som ønsker dette.

Samtykke

Norsk lov bør fastslå at ethvert menneske har rett til å bestemme over egen kropp og seksualitet. Voldtektsutsatte opplever en grunnleggende mangel på rettstrygghet, alt for ofte blir man møtt med fordommer og myter knyttet til voldtekten og ofret blir ikke tatt på alvor. Lovverket må være tydeligere og garantere at all sex uten tydelig samtykke i tilregnelig tilstand er voldtekt

Akershus Arbeiderparti vil:

- Ha en tydeliggjøring av straffelovens voldtektsbestemmelse, slik at seksuell omgang uten tydelig samtykke i tilregnelig tilstand er voldtekt.

Kamp mot ekstremisme

Kampen mot ekstremisme går som en rød tråd gjennom arbeiderbevegelsens historie. Ekstremisme utgjør en trussel mot at folk kan leve frie og gode liv, og det utgjør en trussel mot vår alles sikkerhet. I Norge har høyreekstremister stått bak alle terrorangrep og politiske drap i moderne tid. Høyreekstremismen må bekjempes før den får fotfeste blant vanlig folk. Kampen mot rasismen må kjempes i skolegården, på arbeidsplassen, på sosiale medier og rundt middagsbordet.

Akershus Arbeiderparti mener Arbeiderpartiet alltid skal være i front mot ytringer som spiller på frykt, fordommer og hat.

Trossamfunn skaper tilhørighet, møteplasser og utøver autoritet over sine medlemmer. I det forebyggende arbeidet mot ekstremisme er det derfor viktig å ha god dialog med ulike trossamfunn.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- Alle kommuner i Viken skal erklæres antirasistisk sone, og at det utarbeides lokale handlingsplaner mot rasisme og ekstremisme.
- Det skal forskes mer på ekstremisme, også på hvordan man best forebygger ekstremisme.
- Justisministeren årlig skal redegjøre i Stortinget for arbeidet mot ekstremisme, herunder også arbeidet mot høyreekstremisme.
- Arbeidet med å forebygge ekstremisme og radikaliserings skal skje på tvers av sektorer
- Frivillige organisasjoner og religiøse samfunn skal få tilbud om opplæring og kursing mot ekstremisme.
- Alle ungdom som har begått kriminalitet og deres familier skal få tilbud om mentorprogram.

Nett

Ekstremister snakkes ofte om som ensomme ulver, men gjennom nettet møter de hverandre, og utgjør en hel flokk. Akershus Arbeiderparti mener man alt for lenge har bagatellisert hvilken trussel ekstremisters aktivitet på nettet utgjør, og at det trengs flere virkemidler for å bekjempe hat og trusler på nettet.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- Man umiddelbart skal fjerne statsstøtta til Human Right Service.
- Nettsider og organisasjoner som radikaliserer eller fungerer som en inngangsport til ekstremisme ikke skal få støtte fra det offentlige.

Beredskap

Det er viktig at politiet har tilstrekkelig med tid og ressurser til nødvendig øving, og at det er kompetanse om farene ved ekstremisme og radikale miljøer, så man vet hva man skal se etter og hva som kan være utsatt for farer.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at

- Implementeringen av Gjørv-kommisjonen og status for Norges beredskapsevne må gjennomgås.

- Det må trenes mer på terrorbekjempelse og voldelige aksjoner, på tvers av alle sektorer som blir berørt i håndteringa.
- Det skal være tilstrekkelig kompetanse og kunnskap om farene ved ekstremisme ved alle politidistrikt.
- Alle politidistrikt skal kartlegge mulige sikringstiltak ved steder og begivenheter som kan være spesielt utsatt for voldelig ekstremisme.
- Kommuner og andre offentlige aktører vurderer faren for og konsekvensene av terrorangrep og voldelig ekstremisme i sine ROS-analyser og beredskapsplaner

Lovverk

Ekstremisme trenger ikke å gi utslag i terrorangrep eller annen fysisk vold for å være skadelig for samfunnet. Trusler om vold, og andre hatefulle ytringer, går også hardt utover livskvaliteten til dem de rettes mot.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- Politiet må opprette hatkriminalgrupper i alle landets politidistrikt, og sørge for at disse har tilstrekkelige ressurser.
- Språket i straffeloven § 185 må oppdateres for å gi en bedre beskrivelse av hvilke ytringer som faller innunder straffebudet
- Hatefulle ytringer som ikke utøves i det offentlige rom bør underlegges et eget straffebud for å tydeliggjøre deres alvorlighet

Veien tilbake til samfunnet

Samfunnet må alltid være åpent for de som ønsker å la seg avradikalisere. Alle mennesker skal være velkommen tilbake til fellesskapet.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- Mentorordningen bør styrkes ressursmessig og prioriteringsmessig for mennesker som er sårbare for radikaliseringsprosess.
- Ordningen bør i første omgang være målrettet til områdene av landet med mest fare for radikaliseringsprosess.
- Flere yrkesgrupper skal rekrutteres inn i kriminalomsorgen.
- De som har sonet ferdig skal få god tverrfaglig oppfølging etter endt soningstid.
- Arbeidet med nettverksbygging forsterkes så det skal være lettere å komme seg unna ekstreme miljøer, både fysisk og psykisk.

Internasjonalt samarbeid

Akershus Arbeiderparti mener det trengs et sterkere internasjonalt samarbeid mot ekstremisme på alle nivåer, mellom byer, mellom politi, mellom teknologiselskap, mellom forskningsmiljøer og mellom land.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- Norge skal trappe opp det internasjonalt samarbeidet mot ekstremisme og radikaliseringsprosess.
- Norge skal arbeide for et internasjonalt lovverk som hindrer spredning av terroraksjoner og terroroppfordringer over nettet.
- Norge skal gå i front for å etterforske og sanksjonere finansiering av terrorisme og ekstremisme.

- Norge skal bruke vår plass i FNs sikkerhetsråd på til å reise spørsmålet om ekstremisme og radikaliserings som en sikkerhetstrussel.

22. juli – 10 år etter

Aldri mer 22. juli

22. juli 2011 er den verste terrorhandlingen i norsk fredstid. 22. juli ble AUF, Arbeiderpartiet og regjeringsbyggene angrepet. 77 mennesker ble drept, 69 av dem på AUFs sommerleir på Utøya. Akershus Arbeiderparti mener det er avgjørende viktig at minnet om 22. juli blir bevart, og at historien blir fortalt rett. Vi kan aldri tillate at historien gjenskrives eller forenkles.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- 22. juli-senteret i Oslo gis en permanent plass der angrepet skjedde i høyblokka og gjøres til en viktig del av det nye regjeringskvartalet
- alle ungdomsskoler og videregående skoler i fylket skal i løpet av opplæringen besøke 22. juli senteret i Oslo og/eller besøke Utøya

22. juli er den verste dagen i arbeiderbevegelsens moderne historie. Fra AUF i Akershus var det 7 av våre som ble drept på Utøya. Akershus Arbeiderparti har en forpliktelse til aldri å glemme de, og til å huske hva som ble angrepet. Akershus Arbeiderparti vil være en pådriver for at Arbeiderpartiet skal bevare minnene av de som ble drept – og for å gå i front mot ekstremisme, hat og rasisme.

Akershus Arbeiderparti vil derfor at:

- Ofrene for 22. juli skal nevnes i minnetalen på hvert årsmøte i Akershus Arbeiderparti.
- Kommunepartiene i de berørte kommunene skal bekranse minnestedene både 22. juli og 1. mai hvert år.
- Akershus Arbeiderparti skal arrangere et seminar på Utøya hvert år, hvor ekstremisme skal være ett av temaene.
- Så lenge det er et ønske om det, skal Akershus Arbeiderparti arrangere møter med støttegruppa for 22. juli i Akershus.

En mer rettferdig innvandringspolitikk

Norge har et ansvar for å hjelpe mennesker som flykter fra krig og forfølgelse. Asyl- og innvandringspolitikken skal bygge opp under den norske samfunnsmodellen med små forskjeller og like muligheter, høy tillit og sterkt samhold.

Arbeiderpartiet gjennomførte en bred diskusjon om asyl- og innvandringspolitikken i forkant av landsmøtet i 2019. Det ble gjennomført en rekke seminarer og temamøter, også i Akershus. Landsmøtet samlet seg enstemmig om en ny og mer rettferdig innvandringspolitikk.

Akershus Arbeiderparti mener en ny rødgrønn regjering må føre en mer rettferdig innvandringspolitikk, basert på politikken vedtatt på Arbeiderpartiets landsmøte i 2019. Denne politikken må få virke over noe tid etter et eventuelt regjeringsskifte før den tas opp til vurdering igjen. Det er av avgjørende betydning at vi klarer å opprettholde bred enighet om innvandringspolitikken og at den ikke er unødig polariserende. Akershus Arbeiderparti vil medvirke til dette.

Dagens asylpolitikk har flere inhumane, urettferdige og lite bærekraftige konsekvenser. Derfor vil Akershus Arbeiderparti tilpasse dagens asylordning bedre til flyktningekonvensjonens intensjon om å gi mennesker beskyttelse fra forfølgelse.

Akershus Arbeiderparti mener:

- At en ny rødgrønn regjering må føre en mer rettferdig innvandringspolitikk, basert på politikken vedtatt på Arbeiderpartiets landsmøte i 2019.

En atomvåpenfri verden

Atomvåpen er et masseødeleggelsesvåpen som med sin fortsatte eksistens setter hele menneskeheten i fare. Å fortsette å satse på kjernefysisk avskrekking er en akutt og uakseptabel trussel mot liv på jorda. Fremgang på nedrustningsfeltet avhenger av at vi bygger en sterk norm mot atomvåpen. Å ta avstand fra atomvåpen og kjernefysisk avskrekking er en forutsetning for fremdrift i samtaler om nedrustning og avspenning.

Atomvåpen er i dag en del av NATOS strategiske konsept. Hvis et land truer med å bruke atomvåpen mot Norge, Truer NATOs medlemsland tilbake. Arbeiderpartiet mener derfor at Norge bør bidra til å legge press på atomvåpenmaktene, men å slutte seg til forbudstraktaten slik det ligger nå gjør at vi må ut av deler av NATO-samarbeidet.

Arbeiderpartiet vil:

- At Norge skal delta som observatør på statspartsmøtene til atomforbudstraktaten.
- At Norge tar initiativ til samtaler om gjensidig og balansert nedrustning.